

บันทึก

เรื่อง การนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญของครูโรงเรียนประชาบาล
(กรณีนายทอง เสียงไพเราะ)

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้ส่งเรื่องดังกล่าวข้างบนมาให้
คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยโดยหนังสือที่ ๑๑๐๗๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน
๒๕๕๕

กรณีปรากฏว่า นายทอง เสียงไพเราะ เริ่มเข้ารับราชการวันที่ ๑ พฤษภาคม
๒๕๕๕ และออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ คำนวณเวลาราชการได้ ๑๐ ปี ๑ เดือน
มีสิทธิที่จะลาออกเพื่อขอรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ แต่กระทรวงการคลังตีความการนับเวลาราชการต่อเนื่องกับเฉพาะใน
กรณีที่ครูประชาบาลได้รับการยกฐานะโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญจึงจะนับเวลาระหว่างเป็นครูโรงเรียนประชาบาล
ต่อเนื่องกันให้ ส่วนผู้ที่ได้รับยกฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ แล้วต่อมาได้เปลี่ยนฐานะ
เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ไม่นับเวลาทำงานเมื่อเป็นครูโรงเรียนประชาบาลให้
กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า การตีความสำหรับผู้ได้รับยกฐานะเป็นข้าราชการและเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญในวันยกฐานะซึ่งไม่นับเวลาเป็นครูโรงเรียนประชาบาลด้วย ยังไม่เป็นการถูกต้อง

อนึ่ง ได้ความเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการว่า นายทอง เสียงไพเราะ
ได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และเป็นข้าราชการพลเรือน
สามัญเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาแล้ว
ประเด็นที่จะต้องพิจารณาในเรื่องนี้มีอยู่เฉพาะที่กระทรวงการคลังกับกระทรวงศึกษาธิการมี
ความเห็นขัดแย้งกันเท่านั้น คือ เวลาตอนที่เป็นครูประชาบาลของนายทอง เสียงไพเราะ ก่อนได้
ยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการวิสามัญจะนับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จ
บำนาญได้หรือไม่ และที่เป็นปัญหาโต้เถียงกันก็เนื่องจากความในมาตรา ๒๓ วรรค ๒ แห่ง
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติว่า “ครูประชาบาล สारวตรศึกษา
หรือข้าราชการวิสามัญ ที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมาย ให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็น
ข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๗ ได้ และได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็น
ข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวแล้ว ก็ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประชาบาล
สารวตรศึกษา หรือข้าราชการวิสามัญที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้น

เป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย” คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าผู้ที่ได้รับประโยชน์จากมาตรานี้ย่อมแบ่งออกได้เป็น ๓ พวก คือ (๑) ครูประจำบาล (๒) สารวัตรศึกษา และ (๓) ข้าราชการวิสามัญเมื่อได้แบ่งออกเป็น ๓ จำพวกเช่นนี้แล้ว ข้อความในมาตรานี้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับครูประจำบาลซึ่งเป็นปัญหาในเรื่องนี้ก็พอจะเข้าใจได้ว่า สำหรับครูประจำบาลที่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะหรือให้เปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญตามมาตรา ๗ ได้ และได้มีการยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญดังกล่าวแล้ว ให้นับเวลาระหว่างที่เป็นครูประจำบาลที่ติดต่อกับวันที่ได้มีการยกฐานะหรือการเปลี่ยนฐานะนั้นเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วยสำหรับครูประจำบาลที่มีคุณสมบัติไม่ครบตามเกณฑ์ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๑ ซึ่งมาตรา ๕ ให้เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญไปพลางก่อนนั้น ว่าโดยฐานะแล้ว ก็เป็นครูประจำบาลอยู่นั่นเอง เมื่อได้พิจารณาเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๔๙๑ ซึ่งประสงค์จะช่วยครูประจำบาลให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญแล้ว ก็จะต้องแปลว่าระยะเวลาที่เป็นครูประจำบาลก่อนได้ยกฐานะเป็นข้าราชการวิสามัญนั้น ย่อมคำนวณสำหรับการรับบำเหน็จบำนาญได้ด้วย เพราะข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าตลอดระยะเวลาเช่นนี้ นายทอง เสียงไพเราะ ได้ออกจากครูประจำบาลเลย ส่วนคำว่า “ข้าราชการวิสามัญ” ในมาตรา ๒๓ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ นั้น เมื่อได้แยกผู้ที่ได้รับประโยชน์ออกเป็น ๓ จำพวกดังที่ได้กล่าวตอนต้นแล้ว ก็ย่อมต้องหมายความว่า ข้าราชการวิสามัญประเภทอื่นๆ ที่มีใช้ครูประจำบาล และซึ่งมีบทบัญญัติของกฎหมายให้ยกฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญได้

ด้วยเหตุดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเวลาตอนที่เป็นครูประจำบาลของนายทอง เสียงไพเราะ ก่อนได้ยกฐานะหรือเปลี่ยนฐานะเป็นข้าราชการวิสามัญย่อมนับเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย อีกนัยหนึ่งจะต้องนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญให้ตั้งแต่วันเริ่มเข้าเป็นครูประจำบาล คือ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๘๘ เป็นต้นมา

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๔๙๙